

Het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen

Jannick BEYENS

Productmanager OVMB

Elke zelfstandige ondernemer (in hoofd- of bijberoep) moet aansluiten bij een Sociaal Verzekeringsfonds en is verplicht er sociale bijdragen te betalen. Deze bijdragen geven op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen in verhouding met het aantal 'gestorte' jaren.

Het bedrag van dit wettelijk pensioen is beperkt.

Daarom besliste de overheid deze beperktheid in de sociale zekerheid te overbruggen door aan elke zelfstandige ondernemer de mogelijkheid te bieden voor zichzelf een extra-wettelijk pensioen op te bouwen, naast het wettelijk pensioen.

Dit extra-wettelijk pensioen is het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAP).

Voorwaarde is wel dat de zelfstandige (of zijn helper) de wettelijk verplichte sociale bijdragen in hoofdberoep effectief heeft betaald. Hiermee bedoelt men niet alleen de zelfstandige die zijn activiteit uitoefent in hoofdberoep, maar ook de zelfstandige in bijberoep die in bepaalde omstandigheden bijdragen in hoofdberoep is verschuldigd.

Het leek ons nuttig aan de hand van enkele cijfervoorbeelden even de actuele stand van zaken (2001) toe te lichten.

HOEVEEL MAG EEN ZELFSTANDIGE IN 2001 SPAREN VOOR HET VRIJ AANVULLEND PENSIOEN ?

1. INKOMEN

De bijdragen worden berekend op het inkomen van drie jaar geleden. Voor 2001 neemt men dus het netto-bedrijfsinkomen van 1998, dat men herwaardeert en bruteert.

- herwaardering
= inkomen x 1,060987
- brutering
= inkomen x 1,167

Deze brutering en herwaardering zijn dezelfde als voor de gewone sociale bijdragen.

OVERZICHTSTABEL BIJDRAGE VRIJ AANVULLEND PENSIOEN

Inkomen 1998	Gebruteerd en geherwaardeerd	Bijdrage per kwartaal aan 7 %	Bijdrage per jaar aan 7 %
< 219.747 BEF	< 272.084 BEF	4.762 BEF	19.048 BEF
300.000 BEF	371.452 BEF	6.500 BEF	26.000 BEF
400.000 BEF	496.542 BEF	8.690 BEF	34.760 BEF
500.000 BEF	620.359 BEF	10.856 BEF	43.424 BEF
600.000 BEF	744.176 BEF	13.023 BEF	52.092 BEF
700.000 BEF	867.993 BEF	15.190 BEF	60.760 BEF
800.000 BEF	991.811 BEF	17.357 BEF	69.428 BEF
900.000 BEF	1.115.628 BEF	19.524 BEF	78.096 BEF
1.000.000 BEF	1.239.445 BEF	21.690 BEF	86.760 BEF
1.064.930 BEF	1.319.840 BEF	23.097 BEF	92.388 BEF

2. BEREKENING VAN DE BIJDRAGE

De bijdrage is een percentage van het inkomen, met een maximum van 7 %.

Het bijdragepercentage (minimaal 1%, maximaal 7%) wordt door de betrokkene zelf bepaald. Dit percentage kan op een later tijdstip nog gewijzigd worden.

De bijdrage wordt per kwartaal aangeboden, met een inhaalbaarheid op het einde van het jaar.

Voorbeeld :

Netto-bedrijfsinkomen in 1998	600.000 BEF
Herberekening voor 2001	744.176 BEF
Bijdrage : 744.176 x 7 %	52.092 BEF
Dit betekent per kwartaal	13.023 BEF

3. MAXIMUMPLAFOND

Het inkomen waarop de bijdrage wordt berekend, is beperkt :

Netto-bedrijfsinkomen 1998	1.064.930 BEF
Na herwaardering en brutering	1.319.840 BEF

Dit betekent een bijdrage voor het vrij aanvullend pensioen :

per kwartaal van 23.097 BEF
per jaar van 92.388 BEF.

M.a.w., verdient een zelfstandige bijvoorbeeld 1.500.000 BEF, dan kan hij maximaal 92.388 BEF bijdragen.

4. WAT VOOR BEGINNENDE ZELFSTANDIGEN ?

Zelfstandigen die nog geen 3 volledige jaren gestart zijn, betalen voorlopig fictieve bijdragen, berekend op basis van het geraamde bedrijfsinkomen waarop zij sociale bijdragen betalen.

Zij hebben de keuze :

- ofwel betalen zij sociale bijdragen op een zelf gekozen inkomen,
- ofwel betalen zij sociale bijdragen op de wettelijk ingestelde minimumgrens.

In het eerste geval (keuze-inkomen) wordt de bijdrage voor het vrij aanvullend pensioen op dit keuze-inkomen berekend.

Voor de zelfstandigen die geen keuze-inkomen bepaald hebben, wordt de bijdrage berekend op de minimumgrens.

BIJDRAGE AANVULLEND PENSIOEN M.B.T. STARTENDE ZELFSTANDIGEN			
Periode	Inkomen	Bijdrage per kwartaal aan 7 %	Bijdrage per jaar aan 7 %
1ste jaar	408.126 BEF	7.142 BEF	28.568 BEF
2de jaar	474.336 BEF	8.301 BEF	33.204 BEF
3de jaar	537.282 BEF	9.403 BEF	37.612 BEF

5. TERUGWERKENDE KRACHT ?

Het is niet mogelijk het Vrij Aanvullend Pensioen met terugwerkende kracht te storten, behoudens voor het lopende jaar zelf. Concreet betekent dit dat het vandaag nog mogelijk is om te betalen vanaf 1 januari 2001, maar niet meer voor de afgelopen jaren.

VOORDELEN VAN EEN VRIJ AANVULLEND PENSIOEN

- de bijdragen zijn 100 % aftrekbaar als beroepskost (de bijdragen worden immers beschouwd als gewone socialezekerheidsbijdragen).
- De zelfstandige spaart wanneer en hoeveel hij zelf wil
- voor een gehuwde verzekerde is er door de wet voorzien in een aanvullende waarborg bij overlijden en dit zonder medisch onderzoek. Dit houdt in dat wanneer een gehuwde verzekerde overlijdt voor de einddatum, er aan de begunstigde een wettelijk bepaald kapitaal moet worden uitgekeerd met een minimum van de opgebouwde reserve.
- het kapitaal wordt opgenomen wanneer de zelfstandige wettelijk op pensioen gaat, of dit nu op 60 jaar, 61,..., of 65 jaar is : men hoeft dus niet te wachten tot de leeftijd van 65

VOORBEELD :

- Een zelfstandige spaart 60.000 BEF op jaarbasis.
- Belastingvoordeel = 53,50 % (inclusief gemeentebelasting aan 7 %)
- Voordeel sociaal statuut = 21,48 %

- Het voordeel :

Minder belastingen : $60.000 \times 53,50 \% = 32.100$ BEF
Minder sociale bijdragen : $60.000 \times 21,48 \% = 12.888$ BEF
Totaal voordeel : 44.988 BEF

- In werkelijkheid wordt dus betaald :
 $60.000 - 44.988 = 15.012$ BEF

- Wat indien in dit geval niet zou geopteerd worden voor het VAP ?

meer belastingen te betalen = $60.000 \times 53,50 \% = 32.100$ BEF

meer sociale lasten te betalen = $60.000 \times 21,48 \% = 12.888$ BEF

OPGELET

Het gaat om bedragen die MAXIMAAL kunnen gespaard worden. Er kan dus ook minder worden gespaard.